

„Soča“ izhaja vsak petek in velja pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanecih“ se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Mailing-ovi tiskarni; naročnina pa oskrbnitvu „Soče“ Via del Giardino V Zoratti-jevi hiši II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožninam se naročnina zniža, ako se oglašajo pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Naš državni poslanec.

Navada je v ustavnih državah, da stopijo državni in deželni poslanci včasih pred svoje volilce in da jim poročajo o svojem delovanju ter se opravičijo o tem, kako so glasovali posebno o važnih državno-pravnih, ali sploh v javen interes segajočih vprašanjih. Brali smo pogostoma v raznih časopisih, kako se je tudi v Avstriji ta ali oni poslanec svojim volilcem predstavljal, razodel jim svoje polit. mišljenje, pojasnil svoje postopanje ter zaslišal njihovo menjenje. Tudi nekateri slovenski poslanci, kranjski in štajerski, so se tako svojim volilcem razkrili, ali so celo priobčili svoje govore po tiskovnem potu, da je ljudstvo zvedelo, po kakih načelih in kako izvršujejo svoje mandate. In poslanec goriških mest in trgov, za ljudski blagor neutrudljivi grof Coronini, se je tudi tako ustavno korektno vedel ter je v zbor sklicanim svojim volilcem razložil svoj politični program in jim poročal o svojem delovanju. Enako se je vedel tudi drugi goriški poslanec, zastopnik vel. posestva R. dr. Vicentini. Ne tako zastopnik naših kmečkih občin, c. k. dvorni svetovalec g. Winkler. V dolgi šestletni dobi se ni nigrdar zmenil za svoje volilce, nigrdar jih ni sklical, nigrdar jim o svojem postopanju kot ljudski mandat v državnem zboru poročal — razen morda privatno kakemu posameznemu veljaku, kar pa ni prišlo v javnost.

Poreče kedo, kaj treba taciš shodov in poročil; — saj o delovanju državnih poslancev poročajo jasno in natančno stenografski zapisniki, uradne in neuradne novine, katere delovanje in glasovanje poslancev ob enem kritično pretresavajo. Vse prav in dobro; a o našem državnem poslancu se je tako malo slišalo in bralo, da se nam popolnoma opravičena kaže želja, katero je naše politično društvo uže v dveh zborih in vsakrat nujneje izrazilo, da se zdaj, ko imajo v kratkem mandati sedanjih zastopnikov vgasniti in se bodi ponoviti, bodi drugim možem izročiti, — kaj zanesljivega o njegovem delovanju objavi. Kolikor opravičena je pa ta želja, toliko težavno nam je izpolniti jo vestno; kajti srce nas boli, da moramo o možu, kateri je v poprejšnjih dobah v zaslužnem delovanju za narod in deželo osivel, poročati, da se je v celej šestletni dobi svojega državnega poslanstva od prvega dne do zadnjega — vsaj v javnih sejah vedel *edino le kot vladen mož*. Nigrdar se ni oglasil ne kot branitelj naših narodnih pravic in tirjatev, ne kot zagovornik naših posebnih duševnih in gmotnih koristi. Nasprotno pa je vseh slučajih z ministri ustajal in obsedel — tudi tedaj, ko je poslanec naših mest in trgov in ko so vsi drugi slovenski poslanci v soglasju po časnih razločno objavljenega ljudskega menjenja nasprotovali težnjam Auersperg — Lasser-jevega ministerstva.

Drugi slovenski poslanci so marljivo nabirali material v svojih deželah, to je, zasledovali so krivice, ki se gode našemu narodu v uradih in šolah, pozvedavali so, kako se tu pa tam z javnim blagom slabo gospodari, kako se vsled samovoljnosti in pristranosti vladnih opravnikov posestnikom in kmetom nadležnosti delajo, kako ubogo ljudstvo pod pretežkim bremenom če dalje rastočih davkov omaguje, kako se eksekucije brez usmiljenja izvršujejo, itd. in porabili so vsako ugodno priliko, da so v javnem zboru z možkim pogumom razkrivali skeleče rane svojih volilcev ter ob enem pokazali, kako naj bi se lečile, kako naj bi se zlasti materialno stanje v dotičnih deželah zboljšalo.

Mari je pa pri nas na Goriškem vse tako vrejeno in cvetno, da se ni o čem pritoževati? Mari se ne godi slovenskemu ljudstvu v naših uradnih in šolah nobena krivica, naše posestnike in kmete nič ne žuli, naše obrtnike in trgovce v njihovem blagostanju (?) nič ne zavira? — Zalibog je v naših narodnih in materialnih mizerijah tisoč in tisoč povodov, kateri prav zbadajo našega zastopnika, naj se vendar enkrat vzdigne in naj odkritosrčno razodene visoki vladi in slavni zbornici, kako se goriški Slovincem v njihovih šolah in uradnih tolmači §. 19 drž. osnovnih postav, naj jima razloži, kako hira uže zdaj z davki

preobloženo posestvo in kaj je še le čaka, kadar se izvede postava zaradi uravnave zemljišnega davka, naj jima pove, s kolikim veseljem (?) so tudi naši davkoplačevalci pozdravili po pruskem kopitu vrezane dačne eksekutorje, — one hudournike, za katerimi sledé navadno mobilijarne in realne cennitve in družbe, ki so tudi pri nas, kakor na Kranjskem, skoro da vsak dan na dnevnem redu, — naj pojasni, kako se tudi pri nas pod varstvom postave šopiri nenasitljivo oderuštvo, kateremu pripadajo vsak dan nove žrtve v plen, naj spregovori o gospodarstvu v trnovskem gozdu, kakor je nedavno nek doljne-avstrijski poslanec popisal ono v dunajskem gozdu itd. itd. brez konca in kraja.

Zares, povodov ne manjka, a šestletna doba je pri konci; prepozno je. Te dni je končala poslanska zbornica svojo šesto in zadnjo budgetno debato (proračunsko razpravo). Take razprave so izvabile vsako leto druge slovenske poslance na govorniški oder, — naš poslanec je vedno molčal in pri glasovanju vedno pritrdil temu, kar je vlada zahtevala. In ko je šlo za poravnavo z Ogersko, vsled katere so v državnem zboru zastopane dežele prevzele na svoja ramena za 88 milijonov gold. pomnoženo breme in zoper katero se je bilo oglašilo vse slovensko časopisje, so se bili v bran postavili vsi drugi slovenski poslanci in je poslanec naših trgov, preblagi grof Coronini, z vso odločnostjo opozicijo vodil, — brali smo ime „Winkler“ pod imenom „Deschmann“ v vstvi vladnih prikimovalcev; strmeli smo in nismo hoteli verjeti svojim očem, dokler niso tudi drugi časniki: „N. Fr. Presse“ in „Vaterland“, „Sl. Narod“ in „Novice“ te vesti potrdili. Da, edini Winkler se je odcepil od svojih slovenskih tovarišev. Pa kaj pravimo „odcepil“! Saj ni nigrdar glasoval z njimi, mariveč se je uže pri vstopu v državni zbor pridružil centralistom, s katerimi je pohlevno ustajal in obsedel, kakor so ustajale in obsedavale — ekscelencije na ministerski klopi.

Vse to je, kar vemo o delovanju in vedenju gosp. poslance naših kmečkih občin v pretekli 6 letni državnozborni dobi. Raje, veliko raje bi bili vse skupaj zamolčali; a od ene strani so veljavni možje čedalje nujneje zahtevali, naj izpolnimo, kar nam je naročil občni zbor našega društva, od druge strani pa nas veže tudi častnikarska dolžnost, da o tem govorimo ravno zdaj, ko se imajo razpisati nove volitve. Naj ljudstvo bere in samo sodi.

Svečanosti 24. aprila.

Ker smo prejeli od vseh strani naše dežele toliko večiuoma obširnih poročil o svečanostih, s katerimi so v posameznih občinah proslavljali sreberno poroko Nj. Vel. prers. cesarja in cesarice, da bi lahko napolnili vsaj še dve številki našega lista, primorani samo bolj zanimive popise v posnetku objaviti. Da pa ne bomo preveč ponavljali, naj povemo, da so na predvečer patrijotičnega praznika povsod topiči gromeli, zvonovi svoje vbrane harmonije razlegali in velikanski kresovi po holmcih in vrhovih plamteče jezike proti nebu dvigali; da se je povsod ljudstvo zbiralo in da je navdano vzvišenih čutov z navdušenjem nazdravljalo vis. jubilentoma. Tudi v jutro 24. so budili topiči in zvonovi in ves božji dan je odmeval njihov veseli jek od hribov ter mogočno gromel in šumil po deželi.

IZ KOMNA se nam poroča, da je bil majhni tržič tako praznično opravljen, da se je lahko z vsakim drugim na Primorskem meril, ali da je še celo druge prekosil. Na predvečer je velika množica tržanov in prebivalcev sosednjih vasi stopala po krasno razsvitljenih in ovenčanih ulicah za godbo, katere je svirala vesele stopaje. Poseben vtis je naredila razsvečava cerkvenega stolpa z umetnimi ognji; to je bilo kaj veličastnega!

Proti 9. uri drugega dne začela je vreti množica v velikih procesijah iz raznih h. Komnu spadajočih občin v določen kraj, od koder se je potem v veli-

kanski procesiji skupno v najlepšem redu, spremljevana od 24 oboroženih domačih rezervistov in godbo podala v cerkev. (Bilo jih je gotovo nad 2000 oseb obojega spola). Vsaka občina imela je svojo narodno zastavo in skupna zastava je bila cesarska. Reservisti so ostali zunaj cerkve, da so se svojimi „salvami“ službo božjo poveljevali. Konec službe božje šla je množica spremljevana od c. kr. uradnikov v poprejšnem redu sopet na določen kraj, kjer so se po bratovsko pozdravili in lotili z ogromnimi živjo-klici vsaki na svoj dom. Zvečer 24. je bila v g. Švara-vi gostilnici v prav lepo ozaljšani dvorani narodna zabava in skupna večerja. Izvratno pesen, za Komen o tej priložnosti navlaš sestavljeno, je navdušeno deklamovala znana odlična deklamovalka g. Katinka S. Polli so naši vrli pevci razne zборе sami in tudi v mešanih zborih z gospicami. Slednjič končala je družinska svečanost z jedernatimi govori in napitnicami naše preljubljene vladarske dvojici. — Krasen dan je bil; Komeni še niso doživeli enacega; — gosp. dr. Kodermacu in g. Rebeku gre pa posebna hvala, da sta z velikimi trudom vse tako izvrstno priredila. Živela!

IZ DIVAŠKE OKOLICE: Na predvečer je bila naša železnična postaja čarobno razsvitljena; lučica pri lučici v mnogovrstnih barvah so migljale na hiši. Iz bližnjega hriba pa smo z veseljem opazovali razsvečavo celega Krasa. Na sto in sto kresov, ogenj pri ognji, lučica pri lučici so plamteli in berleli v tihli noči. A kot starosta vseh primorskih in kranjskih kresov, videl se je velikanski kres na verhu sivega Nanosa.

IZ SV. KRIŽA pri Tomaji. Na predvečer se je zbrala velika ljudska množica: občinski zastopniki, možje in žene, mladenči in dekleta in tudi otrok je vse mrgolelo. Vse se je radostnega srca oziralo po velikanskih kresih v okolici in gromu topičev so ododravljali burni živjo-klici. Mladenči so ubrali nekoliko slovenskih pesmi, po tem smo korakali v za to odločeno sobo v hiši g. Fr. Starca, kder smo mej petjem in patrijotičnimi govori navdušenega srca obhajali veseli spomin cesarjeve poroke. Pozno v noči poslovili smo se drug od drugega z glasnim, odkritosrčnim voščilom, da nam Bog še mnogo let ohrani preljubljeno vladarsko dvojico.

IZ LOKAVCA: Odličnejše hiše so bile razsvetljene. Naši Komparci pa so nas prav iznenadili. Tiho se pogovore ter napravijo baklado. Dobro! Ta nepričakovani prizor nam je bil kaj prijeten. Dne 24. aprila okoli 8. ure prihajali so šolarji v učilnico, a vsi praznično oblečeni. Pri tej priliki razdelili smo vsej šolske mladini, nalašč za ta dan natisnjeno darilce: 1. Cesarska himna 2. Slovanska himna in 3. Najlepši kraj. Ob 9. uri je bila slovesna služba božja, pri kateri je pela šol. mladina. Ljudstvo se je drinjalo v cerkev. Se preden se je cerkvena slovesnost dovršila zapeli so učenci in učenke z nekim posebnim navdušenjem cesarsko pesem. Potem krene šolska deca zopet v učilnico. Tu se je razložil pomen današnje svečanosti. Konečno zapoje vsa šola: „Cesarsko himno“, „Slovansko himno“, „V dolinci prijetni“ in „Oj stojaj stoji Beligrad“. Otroci mahnejo potem proti domu — prav veseli malega darilca, koje jim ostane za spomin imenitnega dneva 24. aprila 1879.

Popoldne smo se deležili krasne narodne veselice v Ajdovščini. Z večernim streljanjem, zvonjenjem, vriskanjem in popevanjem ces. pesmi končalo se je svetkovanje tega brilantnega dneva.

IZ RIFENBERGA: Na predvečer kresovi, gromenje topov raz gornjega grada itd. — Dne 24. aprila ob 9 uri bila je slovesna sv. masa še zahvalno pesmijo. Službo božjo poveljevalo je petje možkega zborja. Udeležili so se te svečanosti visokorodni g. grof Lanthieri, celo starešinstvo se županom, učitelja in vsa šolska mladež; fantje se zastavo, dekleta pa vsako šopek cvetic v roki. Šolska mladež z učiteljem podala se je po tem v šolo, kjer je imel šolski voditelj primeren slovesen govor, ter mladino k udanosti, spoštovanju in ljubezni do najvišjega prestola unemal. Od tukaj so napravili otroci z učiteljem v lepem redu se zastavo izlet k predsedniku kraj. šols. sveta gosp. J. Ličen-u, prijatelju in podporniku šolske mladine, kjer

so bili vsi otroci pogosteni z jedjo in pijačo. Ves čas prepevali so lepe, vbrane pesmice; vzvišen pa je bil trenutek, ko so navdušeno zapeli cesarsko himno. To vam je bila ginljiva molitev iz mladih nedolžnih src za blagor Nj. Veličanstev.

Popoldne slavnostni banket pri g. Licenu z iskrenimi napitnicami in govori. Po banketu se je razvila prava občna zabava. Okoli osme zvečer bilo je mnogo hiš razsvitljenih, posebno pa odlikoval se je razsvitljen in krasno okinčan zgornji grad visokorodnega g. grofa Lanthieri-ja; pokanje možnarjev, kresi, itd. Se le pozno v noč smo se razšli z gorečo željo, da bi dočakali tudi zlato poroko Njiju Veličanstev.

IZ TOLMINA. Na predvečer ob 5. uri je vžigala v sredi trga velika narodna zastava. Okoli 8. ure prižgali so se po višinah naš trg obdajajočih velikanski kresovi, celi trg je bil razsvitljen kakor še nikoli prej, ljudstva se je zbralo več ko tisuč sredi trga okoli narodne zastave; zdaj zadoni cesarska himna iz izvrstno vbranih piščalk cerkljanskih godcev; na to se ljudstvo poda do stanovanja gosp. c. kr. okrajnega glavarja, kjer se je himna ponovila in tej so sledili brezštevni gromoviti živijo-klici na čast Nj. Veličanstev, med tem so goreli umetni ognji in spuščale so se rakete. Drugega dne je budila godba po trgu. Po vseh oknah so vibrale zastave in sicer avstrijske, cesarske, cesarične in slovenske. Ob 10. uri bila je slovesna maša v farni cerkvi, potem pa se poda vse na prostor, kjer se ima vsaditi pripravljena lipa v spomin imenitnega dogodka. Tukaj sta sledila primerna govora gg. župana in dekana in med sviranjem cesarske himne in ponovljajočimi se živijo-klici do visokih jubilatov vsadila se je lipa. Popoldne se je ljudstvo razveseljevalo na več načinov, zvečer pa je bila beseda v čitalnici, kjer nas je gospod predsednik iznenadil z izvrstnim, primernim govorom, in s tem je bilo svečanosti konec.

IZ CERNIČ: Šolska mladina je proslavljala cesarjevo sreberno poroko z veliko besedo, katera se sme v vsakem oziru vrščati mej najodličnejše svečanosti take baže. Program obsegajoč petje, deklamacije, dvo-in trigovore, izvrševal se je v najlepšem redu, točno in v posameznih točkah tako, da si ni mogel nihče kaj tako dovršenega pričakovati od rosnomeljih moči. Gospod predsednik je z iskrenimi besedami razložil vzvišen pomen svečanosti in prav živo popisal življenje presv. cesarja in njegovo blagodušno in modro vladarsko delovanje. Po končanem govoru je množica šolske mladine in vaščanov zagromela v navdušeni „živijo naš presv. cesar in žive! naša presv. cesarica!“ Igra „Stefan Subić ali Bela IV.“, katero so mali diletantje prav gladko in z občutkom predstavljali, je bila prav kaj posebnega. A tudi šaloigra „Jurče gre na ptuže“ je jako dopadala. Zares, v srce je moralo ganiti vsacega kolikaj občutljivega poslušalca, videti in poslušati, kako izborna so se obnašali nežni fantiči in deklički kolikor v petju, toliko v drugih predstavah. Vsa hvala verlej gospe učiteljici, katera je z neumornim trudom tako lepe uspehe dosegla, da sme občina ponosna biti na svojo mladino.—Farani iz Cernič in sv. Križa so složno s prečast. duhovščino na najsijajnejši način obhajali cesarjevo sreberno poroko in s tem pokazali, da nosijo v srcu lepo geslo: Vse za vero, dom, cesarja!—
(Konec poročil prihod.)

Dopisi.

Iz Brd 5. maja. (Izv. dop.) (Cerkveno in narodno petje. Cesarjeva slovesnost.) V dopisu iz Brd 17. aprila brani v „Soči“ neki g. dopisnik nasproti derznežu od beneške meje, čast briških organistov. In po pravici; kajti da se najdejo slabi in nemarni organisti po Brdih, mora vsakdo priterditi. A število teh se, hvala Bogu, vedno manjša. V novejšem času so tudi Brda v tem oziru veliko napredovala. In k temu napredku pripomore organist g. I. Marinič s svojo neutrudljivo marljivostjo silno mnogo. Če je le kdo hvale vreden, je njemu gotovo odreči ne moremo.

V Cerovem n. pr. je po trudu tega gospoda še precej velik napredek v petji videti, ako jemljemo ozir na prejšnjo staro in vedno isto ravnanje. Res je že lansko leto g. J. Princič, vipolški organist, ki je (tudi to naj bode tukaj zabilježeno) v Vipolzah vpeljal prav lepo cerkveno petje, v Cerovem na tem polji oral prvi staro in terdo ledino (pravi „pustot“). Na temelju tedaj, ki ga je bil v tem zapuščenem kraju postavil oni organist, zida zdaj g. Marinič prav krepko dalje, boreč se seveda z marsikaterimi težavami in največ z nevednostjo in iz te izvirajočo oholostjo. Pa to, upamo, ne bo tega, v takih zadevah izkušenega moža ostrašilo, kateri skoraj vse svoje življenje žrtvuje za petje.

A ne samo cerkveno petje je njemu v skerbi, tudi za narodnim se mnogo trudi. V Kojskem je njemu izročen čit. pevski zbor, v Kozani ne poznajo več laškega tulenja, in v poslednjem času je v 4 mesecih tudi v Cerovem skoraj popolnoma odpravil staro tje „jolilajfjanje“ in fante naučil lepih narodnih pesmi. Še celo šolska mladina cerovska mu je na serci, ker tu-

di v šolo se včasih potruji in tam z mladino par otroških zapoje.

G. dopisnik od beneške meje se je, po mojem mnenju, vendar nekoliko prenagil terdeč, da sploh v Brdih je slabo cerkveno petje. Naj bi včasih naredil kak izlet, in bo slišal ne samo v Kojskem in v Kozani, ampak tudi, kakor sem že zgoraj menil, v Vipolzah in če hoče tudi v Štverjanu kaj lepo petje.

Slovesnost prevzvišene sreberne poroke Njiju Veličanstev je bila po celih Brdih kaj impozantna. Vbrano zvonjenje, streljanje, razsvitljave in kresi so bili povsod. Posebno lep in veličasten prizor se nam je pred očmi razgrinjal, ko smo zagledali št. Martin in Kojško, ta dva, po svoji legi za to kaj primerna kraja, krasno razsvitljena. Da so bile v vsaki vasi prostovoljne, iz plamteče ljubezni in neomahljive zvestobe do cesarja izvirajoče ovacije, tega, mislim, ni treba popisovati, ker to se že samo o sebi razume. Brici so že „redenti“ in nočejo nobenega odrešenika več.

Od beneške meje 6. maja. (Izv. dop.) Občina Logi—Robedišče pokazala je pri vsaki priliki svojo vdanost in zvestobo do presvitlega cesarja in cele vladarske hiše. Opomnim naj samo na občni zbor Sloge v Kobaridu, h kateremu je bila vas Robedišče odposlala toliko zastopnikov. Tudi dan sreberne poroke Nj. Veličanstev vporabili so občinarji, da pokažejo bližnjim sosedom na Italijanskem že na predvečer z radostnim zvonjenjem, streljanjem in kresovi na višinah, kako se zna zvesti Avstrijanec radovati veselih dogodkov v ljubljeni vladarjevi družini. Že ob 4. zjutro zbudil je odmev streljanja in pritrkovanja mlado in staro, da se zbere v okinčani cerkvi, pred katero ste bili v lepem slavaloku vpleteni podobni Nj. Veličanstev. Slovesna služba Božja in zahvalna pesem bila je na prošnjo občinskih zastopnikov (povabljeni so bili, da se zberejo ob 7. uri v občinski pisarnici v Breginji) že ob 5. uri, ker drugače bi se ne mogli deležiti domače cerkvene slovesnosti.

Da ta ovacija Italjanom nij bila po volji, pokazalo se je dne 5. maja. Na Robediščah imajo ravno ob italjanski meji kale, kjer živino napajajo. Po dolgem deževnem vremenu bilo je ta dan vendar mogoče na njah delati, — opravlja se pa vse le z lopato, kar je kesno in torej ni čuda, da so kopali vsi možki in ženske, otroci so pa živino oskrbovali. Popoldne žene otrok krave k enemu kalu in ko se napijejo, začnejo se tudi pasti, — kar naenkrat pristopita dva finančna stražnika italjanske vlade in hočeta krave čez mejo odgnati. Na otrokovo vpitje prihiti mož, ki je delal najbliže in vstavi enega stražnika še na našem svetu, da bi ga s pomočjo drugih, ki so tudi delo pustili, da bi krave oteli, odpeljal v vas k podžupanu in potem k okrajnemu glavarstvu v Tolmin. Ko to drugi stražnik vidi, ki je bil med tem krave čez mejo odgnal, priskoči in meni nič tebi nič zasadi bodalo, ktero je imel na puši, možu v prsa. Upanje je, da rana ne bo smrtna; najbrže, da je bodalo zadelo v kako rebro ter je ni moglo prebosti. V tem so došli še drugi ljudje in le sreča je, da v prvi razburjenosti, ko so videli, kar se je zgodilo, niso stražnika pobili. Pobrli so jima le orožje in nekaj vrhovne obleke ter dogodek nemudoma po županstvu sporočili sl. c. kr. okr. glavarstvu v Tolmin.

Nadamo se, da bo visoka vlada energično protestovala italjanski vladi proti takemu postopanju nje finančne straže; — to je namreč v prav kratkem času že tretji primerljaj (v Breginji, na Livku) da so na našem svetu mirne ljudi napadli. Pač bi bilo žalostno, da bi zvesti Avstrijanec na svojem zemljišči, od ktere ga tako ogromne davke plačuje ne smel več živine napajati in da bi ne bil več življenja gotov, kder hoče svoje lastnine pred tatovi varovati.

Iz Čepovana, 29. aprila. (Izv. dop.) Preteklo nedeljo napravila nam je naša novorojena čitalnica lepo besedo s precej obširnimi programom. Akoravno je Jupiter tudi ta dan pokazal svojo še neukroteno jezo nam zemeljskim terpinom z neprenehajočim dežjem, nas je vendar nekaj tujih častitih gostov počastilo s svojim prihodom. Se ve, da smo mislili prejšnjo večer vse drugače. Upali smo, da se vdeleži naše prve veselice več vnanjih gospodov, a kaj se hoče — z elementi se ni bojevati. No, uže pri prvem nastopu naših diletantov pozabili smo, da živimo v dolini solz, kajti prelepa cesarska himna, s kojo nam je domači orkester oznanil začetek veselice, spomnila nas je prevzvišene cesarske dvojice ter iz dna srca smo voščili Ni. Veličanstvu srečo i dolgo življenje. Visoko častiti gospod pervosednik pozdravil nas je z lepim, primernim govorom. Gospod Bratuž povedal je marsikomu mnogo še do sedaj neznanega o življenju in neutrudljivem delovanju našega cesarja in cesarice. Petje pod komando verlega učitelja g. Sreberniča bilo je izvrstno, posebno „Čepovanska“ katero je uglasbil „Slavčev“ general, nam je močno dopadala. Gospodični Kofol in Suligoy sti nas prav iznenadili s svojima prav prijetnima glasovoma, da še celo našemu slavnemu generalu bi ne bile v sramoto. Tudi igralci so kos vsakej igri. S kratka, veršile so se vse točke programa še precej gladko in v popolno zadovoljnost poslušalcev.

Da se je Čepovan vzbudil ter jel napredovati, gre v prvi versti hvala v. č. g. vikarju. Bog ga živi še mnoga leta! Po besedi bila je splošna zabava — pri kozarcu. Gospoda Kofol in Suligoy sta nas jako gostoljubno sprejela, za kar se jima najtopleje zahvaljujemo. Bog daj, da bi kmalu zopet doživeli v Čepovanu uživati še tako vesel večer!

Iz Divače 26. apr. (Izv. dop.) Preteklo soboto t. j. 26. t. m. imeli smo v Divači prvi somenji, s katerim smo bili prav zadovoljni. Upamo in želimo, da se bojo tu sejmi tako dobro obiskovali, kakor v bližnji Sezani, kajti naša vas je po nje legi in po cestah, katere se tu iz vseh sosednjih pokrajin križajo, za mesečne sejme kakor nalašč ustvarjena. No, gospod župan Jakob Čersnel, kateri ima vso zaslugo, da so se sejmi vpeljali, ima za obilni trud po lepem prvem uspehu, tudi svoje zadoščenje.

Prignali so na somenji od vseh strani mnogo živine, katera se je dobro prodala. Pa tudi drugi kupci so mi pritrjevali, da so bili vsi posebno zadovoljni.

Konečno naj še dostavim, da se je pod načelništvom zgoraj imenovanega za občinski blagor vedno skrbečega in za sadjerejo posebno vnetega g. župana napravil lep drevored na obeh straneh vasi ob veliki cesti; ta ostane vedni kinč vasi, in bo potnikom v vročih dnevih in potomcem sploh v malo letih ohladno senco dajal. Le tako naprej, vrli gosp. župan!

Iz Trsta, 7. maja. (Izv. dop.) (Volitev župana. — Angeli je šel za zmerom. — Hermet je napravil testament. — Kaj bode zdaj? — Pridite k ljudski veselici v nedeljo 11. t. m. — Tabor v Istri. — Naša čitalnica.) Zadnjo saboto smo zopet imeli volitev župana, ki pa je to pot tako izšla, kakor vladni gotovo ne more biti ljubo. Uže na predvečer volitve zbral se je klub desnice v sejo, debatirali so ti gospodje kakih 5 ur, a zediniti se niso mogli; nekateri so rekli, da po tem, kar je razkril Hermet o Dimmerju, rajše volijo Angelija, nego pa Dimmerja, s kratka nastala je taka zmešnjava v klubu, da so se zborniki razšli vsi razgreti in brez vsacega sklepa. Drugi dan bila je volitev, pri kateri je bil izvoljen Angeli z 29 glasovi proti 25, katere je dobil Dimmer. Ko je bilo znano, da je izvoljen Angeli, začeli so nekateri lahoni na galeriji vpiti „Evviva Angeli, Evviva Garibaldi“; Angeli sam je bil tako vesel, da je od veselja skoro poskočil in se zahvalil z najtoplejšimi besedami. Za njim sta bila izvoljena še oba podžupana, in sicer Dimmer za prvega, dr. Defacis za drugega. Ko je jenjala seja, prikazal se je Angeli mej prvimi na ulico in obdali so ga bili mnogi lahoni, mej njimi največ židov ter so ga spremljali do kavarne, tam bilo je veliko veselje v Izraelu.

Pisal sem vam uže zadnjič, da marsikateri desničarji so bili bolj zadovoljni s tem, da je postal župan Angeli, nego pa Dimmer; to je gola resnica, katera je prišla na dan pri volitvi, še Slovenci so skoro rajši videli, da je prišlo tako, kajti upanje je bilo, da bodo Slovenci z lastnim klubom morda več dosegli, kakor pod Dimmerjem, kateri je hotel biti „Janus“ in je celó zahteval, da naj se mu voli kot podžupana zagriznjena Luzzatto-a, ki je največi slovanofag. A rekel sem tudi, da vlada ne more prenesti take moralne zausnice in najbrže sem imel prav, kajti danes se sliši kot pozitivno, da Angeli ne bode potrjen.

Precej drug dan po volitvi odpeljal se je namreč Angeli na Dunaj moledovat, da bi ga potrdili, a minister Taaffe, ki se je bil uže poprej izrazil, da Angeli ne bode nikoli več župan tržaški, ga nekda niti nij hotel sprejeti in danes zvečer pride gosp. Angeli iz Dunaja menda — z dolgim nosom. (Da ni potujen, kriv je dosti tudi naš Nabergoj, kateri je župana dostikrat opominjal, da naj ukaže galeriji, da se mirno zadrži; baš zaradi teh škandalov na galeriji ga minister noče več videti na predsedniškem stolu. Pis.) Nasledek bo, da se odpove najbrže Angeli poslanstvu in za njim še nekateri hudi lahoni, kakor se je uže odpovedal Hermet prav na dan volitve župana.

A Hermet nij hotel odstopiti poprej, dokler ni izdal svojega političnega testamenta. Spisal je obširno brošuro, v kateri dokazuje, da bi bil Dimmer, akoravno ne laškega rodu, boljši župan, nego pa Angeli, kateri se je pokazal dozdej prav slabega gospodarja in nij skerbil za občno korist; trdi nadalje, da je treba včasih tudi zatajiti narodnostni princip, če je to v korist občnega blaga (salute pubblica). Brošura nij ravno slabo pisana, a zofizmov je dosti v njej, in kaže da je Hermet duševno strašno razburjen. Vendar pa nam podaja Hermet v tej brošuri neprecenljiv material za poznanje one stranke, ki je dozdej vladala Trst; on razkriva ono slabo gospodarstvo, oni sistem nepotizma, mastnih služeb, katere so možje njegove stranke delili mej seboj, s kratka kaže nam vso gnjilobo te stranke, katera je imela dozdej Angelija za svojo marioneto. Da se je Hermet zaradi te brosure popolnoma nemogočega storil pri „Progresso“, to mi nij treba še le povedati; „L'Indipendente“ ga je zdaj začel prav tako napadati, kakor „Cittadino“. Edino vlada vtegne biti zadovoljna z njim, ker je po njem dosegla neko desorganizacijo nasprotno stranke,

A reči smemo: „passati i tempi che Hermet filava“. In s tem se vtegne tudi še marsikaj predrugačiti v Trstu, Hermet bode potegnil za seboj še marsikaterga „transfuga“, tako saj se danes šepeta po mestu.

Kaj nastane zdaj, če, kakor skoro gotovo, Angeli ne bode potrjen. Na vsak način se bodo godile še zmešnjave, a moje mnenje je, da bode končno avstrijska stranka le korist imela; kajti odločno postopanje vlade dalo bode večji pogum tej stranki. Dimmer vtegne postati zdaj podestā, akopram bi bilo previdno, kacega drugega kandidata postaviti; a Dimmer po tem bode vse kaj drugega, nego bi bil Dimmer poprej, ne bodo mu treba več delati kompromisov in na vse zadnje bode vendar mogel izreči se odločno za stranko, katera ga je volila. Čital sem v nekaterih listih, da imajo vendar lahoni večino v zboru, ker je bil voljen Angeli; to je pisal kedo, ki ne pozna natančno tukajšnjih razmer; Angeli so volili nekateri odločni pristaši avstrijske stranke; a to se je zgodilo deloma iz osebnih, deloma iz političnih namenov in namer in konečno so nekateri po oni polemiki, ki je bila mej Hermetom in „Cittadinom“, vendar mislili, da bode pri glasovanju avstrijska stranka boljše stala, če je Angeli predsednik (dostikrat brez glasa), nego pa Dimmer. Kakor boste razvideli iz tega popisa, so reči pri nas še zmerom prav zmedene, a skoro gotovo je, da se bode vse na boljše zasukalo tukaj v Trstu in da bodo celó pri eventualnih dopolnitnih volitvah lahoni propali. Dobro znamenje je v tem obziru, da je vendar enkrat vlada pokazala zobé na Dunaji, vsled česar bodo tudi naši tuk. vladni krogi morali nastopiti pot odločnosti in eneržije, katero smo do zdaj pogrešali. Da bomo mi Slovenci vse storili, da izkoristimo za-se kolikor mogoče novo stališče, tega smete biti gotovi, a vse vendar ne gre, kakor bi kedo mislil, naše stanje tukaj je težavno in zahvaliti se moramo Bogu, da saj dosežemo toliko, da ne bode naša okolica izpostavljena lahonski propagandi.

Danes zvečer bode seja mestnega zbora, volili se bodo razni odseki, to je delegacije mestnega zbora; od teh je prav dosti odvisna vsa administracija, šolstvo itd. Nadejamo se, da se te volitve izvrše nam v korist. Ob izidu Vam bodem poročal prihodnjič.

Zadnjo nedeljo smo bili zopet nesrečni s svojo veselico pri sv. Ivanu, odložili smo jo zopet do nedelje, 11. t. m., in ker se nadejamo, da nam bode vreme vendar enkrat odleglo, vabimo vas Goričane, da nas zopet obiščete. Veselilo nas je v nedeljo, ko smo videli v naši sredi nekoliko odličnih goriških rodoljubov, ki so žalibože prišli zastoj — vendar ne zastoj, saj so slišali prelepo opero „Aida“ v Politeamu, katere izvršba po pevcih prvega reda je na vsak način vredna pota v Trst. Torej pridite v nedeljo zopet v pomnoženem številu. Prav tako pričakujemo nam uže obljubljen obisk Vipavcev, Ajdovcev, Dornberžanov, Sežancev, itd. Naj vam še povem, da smo dobili iz Ljubljane zagotovilo, da nas obišče mnogobrojna deputacija naših vrlih Sokolov s zastavo. To če biti torej ljudska veselica vredna obiska tudi od daljnih krajev. Slišali boste, kako bodo peli naši Slavci, in videli, kako se bodo sukale naše krasne okoličanke vse lepo po narodno opravljene, tak pogled se nam pač ne ponuja vsaki dan. Na svidanje vrli prijatelji! Radostnega srca Vas bomo sprejeli.

Naše politično društvo dobiva uže od mnogih stranij iz Istre pozive, naj uže kmalo napravi tabor v Istri pri Pazinu, ali pa v Cerovljah. Vse se veseli tega tabora, razun lahonov, ki bodo morda slavili ta tabor s petardami. (Ali nij čudno, da so v Trstu zdaj popolnoma vtihnile petarde?) Tabor če biti na vsak način in odbor „Edinosti“ začel bode precej dotične priprave, kakor hitro bode izvršena ljudska slovesnost pri sv. Ivanu. Mogoče, da bode tabor uže konec tega, ali pa začetkom prihodnjega meseca.

Naša čitalnica je poslala posavskim nesrečnežem gld. 450 in je dobila te dni od fzm. Filipoviča lepo zahvalno pismo za ta dar.

Iz Kopra 28 apr. (Izv. dop.) Četertek 24. aprila je bil za vsacega zvestega Avstrijca vesel dan. Na milijone premilemu vladarju vdauih serc je ta dan slovesno obhajalo. — Tudi tukajšnji učiteljski pripravniki so ta dan pokazali, kako visoko spoštujejo presvitlega cesarja in njegovo premilo zaročnico. —

Celo učiteljsko izobraževališče s profesorji vred se je zbralo ta dan ob osmih jutraj v krasno okinčano šolsko dvorano. Koj potem je mogočno zadonela cesarska himna. Za tem je imel č. g. vodja slavnostni govor v nemškem jeziku. Posebno je povdarjal dolžnosti, katere je vsak zvest Avstrijan dolžan svojemu cesarju in domovini. Živo nam je naslikal lepe in blagodušne kreposti našega vladarja. Potem se je pelo in deklamovalo v treh jezikih: slovenskem, italjanskem in hervatskem. Slednjič je še enkrat skupno zadonela cesarska pesem; ko je ta končala, so se čuli radostni klici: „živjo naš cesar“ in „evviva il nostro imperator“. Ob desetih je bila slovesna maša, kjer smo bili vsi zbrani. Malo dni prej se je tudi poslala krasna adresa Njiju Veličastvoma pisana v slovenskem, nemškem, italjanskem in hervatskem jeziku. Tako sem Vam narisal v malih potezah slavnost, katero je učit. izobraževališče v spomin sreberne poroke

Njiju Veličastvoma obhajalo. — Gotovo bode marsikteri bralec radoveden, kako je pa naše mesto ta dan praznovalo?

Pred večerom tega dne je bilo celo mesto tako pušto in tiho, da malokedaj tako. Edina kasarna finančnih stražnikov je bila lepo razsvitljena. Potem še par hiš, v katerih gotovo niso Italjani stanovali. Tukajšnji Slovenci bi bili morda kaj bolje napravili, pa....

Ko je bila drugi dan slovesna sv. maša, je bilo nazočega le nekoliko njeznega spola in otrok. Drugega ljudstva ni bilo, da celo pevci in oni, ki so navadno pri slovesnostih sodelovali v „orchestru“, niso hoteli ta dan v cerkev, tako da so sami dijaki na gosli igrali in peli. — Veliko bi bilo še lahko omeniti, pa to naj zadostuje, vsak lahko sprevidi, kam tukajšno ljudstvo meri. —

Sč. Jr.

Iz občnega zbora slov. polit. društva „Sloga“

dne 17. t. m.

(Dalje.)

Gosp. Povše predlaga sledečo peticijo:

Visoko c. k. ministerstvo na Dunaju.

Položaj kmetijskega stanu na Avstrijskem žalibog če dalje hujše propada. Povod temu imamo sicer iskati v prvi vrsti v presilni konkurenciji, katero našim kmetijskim pridelkom prouzročuje Amerika, pa tudi na žitu in živini bogata Rusija, iz katere, kakor tudi iz Rumunije prihaja silno veliko živine v našo državo, ter s tem ne le zmanjšuje vrednost ali ceno živine, ampak po tej vpeljani živini se zanaša med naše goveje čede strašna goveja kuga. Prav zaradi te nevarnosti je Nemčija ostro zaprla ter prepovedala vvaževanje tudi naše govede v nemške dežele, vsled česar zelo trpé posebno one dežele, katere so popred mnogo goveje živine prodajale v Nemčijo. Neugodno finančno stanje države in njena revščina na potrebnih kapitalih in v primeri z zahodnimi državami, že revni razvitek našega kmetijstva so drugi vzroki našega žalostnega kmetijskega položaja.

A k vsemu temu pridružila se je še neka nevarnost, ktera preti popolnoma podreti na tla avstrijsko poljedelstvo in to je namerava Nemške vlade, ki hoče varovati Nemško kmetijstvo s tem da bode na kmetijske pridelke, ki se bodo od nas v Nemčijo vvaževali, naložila silno visoko colnino, ktera bo zabranila sleherni naše izvaževanje v Nemčijo. Naše kmetijstvo potrebuje Nemčije, ker tje se je izvozilo mnogo žita, sadja, vina in živine. A Nemčija namerava tudi prevaževanje našega blaga skoz Nemčijo naprej v druge države overati, kakor sploh sleherni vvaževanje težiti svojim uplivom na železnice, katero bodo visoke tarife nastavile za prevaževanje našega blaga. Skrb za bodočnost našega kmetijstva nam tedaj veli, da drzne podpisano društvo, katero ima po svojih pravilih tudi skrbeti za kmetijsko blagostanje domovine, zaupljivo obrniti se po zgledu peticije kluba kmetovalcev na Dunaju na visoko c. k. ministerstvo, kteremu podajamo živo prošnjo, da bi vse o pravem času učiniti blagovolilo, da bi Nemčija nameravano colninsko vojsko proti naši državi opustila, ampak da sklene z našo državo primerno tarifno pogodbo, ter da se prepove od naše visoke vlade vvaževanje ruske in rumunske živine, oboje kar je neobhodno potrebno, ako ne mara visoka vlada videti propad našega kmetijstva. Visoko ministerstvo naj bi tedaj blagovolilo za brambo najimetiših pogojev obstanka našega kmetijstva skrbeti, da obvelja tudi za naprej uže l. 1868 z Nemčijo sklenena colninska pogodba, ter da sklene z Nemčijo posebno pogodbo, s katero se naša država Nemčiji zaveže da bo Rusiji in Rumuniji popolnoma prepovedala vvaževanje živine v našo državo, vsled česar nima bati se Nemčija zanašanje govejé kuge od strani Avstrije.

Ko bi pa nemogoče bilo tako tarifno pogodbo priboriti drzne ponižno podpisano društvo po zgledu kluba kmetovalcev na Dunaju iskreno prositi, da naša vis. vlada nujno in brez odloga skrbi, da se železnična zveza s Trstom takoj pospeši in s tem transport z nižjimi cenami podpira, torej da se tudi prepotrebna Predelska železna proga nemudoma izvrši, ktera bi po naj krajši poti vsestransko pospeševala prevoznjo naših pridelkov. Ob enem pa naj bi visoka c. k. vlada proti nemški državi najodličneje postopala, bodisi pri določitvi za blago, katero iz Nemčije prihaja in se po avstrijskih železnica prevažuje, da se izredno visoke vožninske tarife določijo, bodisi da se za vse toliko kmetijske kolikor obrtnijske iz Nemčije prihajajoče pridelke največa colnina vvede, kajti le s takim odločnim pa ostriim postopanjem bo mogoče Nemčijo, ktera je v prvi vrsti obrtnijska, prisiliti, da odueha od svoje namerave, ako noče, da njena obrtnija popolnoma propade.

S ponavljanjem preponižne pa iskrene prošnje, da visoko c. k. ministerstvo vso svojo skrb v blagor kmetijstva obrniti blagovoli, bilježi se z največo spoštljivo udanostjo.

ODBOR SLOV. POL. DRUŠTVA „SLOGA“
v Gorici 17. aprila 1879.

Briskim vinorejcem!

Uljudno Vas podpisani odbor vabi k vinski razstavi, ter prosi, da poskušnje vin blagovolite vsaj do nedelje 18. t. m. predp. poslati ali izročiti gosp. Karolu Kumar-ju, posestniku in obč. tajniku v Kviškem, ki je dobrovoljno prevzel vredenje razstave. Občni zbor, kterega se morejo le društveniki vdeležiti, vršil se bo takoj po končanem popol. blagoslovu v prostorih grajščine, katero iz vljudnosti prepusti za razstavo lastnik grajščine gosp. Iv. Kumar. Ob 4. se odpre razstava in se prične javno presojevanje vin po posebni presojevalni komisiji.

Ob enem prijazno vabimo sploh vse vinorejce k prvi briski vinski razstavi.

Odbor vinorejskega društva za Brda
V Pevmi 6. maja 1879.

Predsednik:
FR. POVŠE.

Tajnik:
KOCIJANČIČ.

Politični pregled.

Z DUNAJA. — Poslanska zbornica je v seji dne 6. t. m. končala razpravo o državnem proračunu ter sprejela finančno postavo za l. 1879; s tem je dovršila glavno svojo nalogo. — Zdaj prične gosposka zbornica pretresati proračun, a menda se ne bo dolgo mudila, ker se govori, da bode 18. t. m. sesija končana in sedanji državni zbor razpuščen. — Poslanec Volski je govoril te dni zoper objektivno postopanje pri konfiskaciji časopisov. Rekel je, da se nikjer toliko ne konfiskuje, ko v Avstriji, da je to zoper čl. 15. drž. osn. post., tedaj zoper hvalisano ustavo, da se s tem lahko vsaka svoboda zaduši itd. Nasvetoval je konečno, naj se objektivna ravnanja odpravi. Ker se naša liberalna vlada boji svobodne besede, govoril je g. poslanec najbrže — v veter. Nam, to rečemo odkritosrečno, bi bila cenzura veliko ljubša, nego da smo po objektivni ravnanji tako na milost in nemilost izročeni — konfiskatorjem.

Skupno ministerstvo je sklenilo, da Bosna in Hercegovina stopite z Istro in Dalmacijo v avstrijsko colno zvezo, Trst in Reka pa ostaneeta svobodni luki.

Postava zaradi uprave v Bosni se bo še le v jeseni razpravljala. Sedanja vlada se boji viharne razprave, katero bi vtegnil ta predmet v sedanji zbornici vzbuditi.

Slovaki so pri volitvi za peštanski zbor dne 29. aprila s svojim kandidatom dr. Mudron-om propali. Dobil je le 700 glasov, vladnemu jih je pa silen pritisk priboril 800.

IZ BOLGARIJE. Novo izvoljeni knez Aleksander I., do zdaj znan pod imenom princ Battenberg, je šele 22 let star, rodovine nemške, in častnik v pruski armadi; ruska carinja mu je teta. Vse kaže, da ga bodeta vodila Bismark in Gorčakov po svoji želji. A dobro je vendar, da stoji knez pod nazorstvom bolgarske ustave, katera ne pripušča nikakoršnega ponemčevanja. Po tej ustavi ne more nihče dospeti do državne službe, če ni rojen Bolgar. — Sploh so Bolgari zavedeni Slovani, vsled česar je brže pričakovati, da se poslovanje kneževa rodbina, nego da ona upliva v ponemčevalnem zmislu na Bolgare. — Deputacija, katerej je načelnik metropolit Antim iz Vidina, odpotila se je 1. t. m. v Berlin, da sporoči princu Battenbergu o njegovi izvolitvi. Narodna skupščina je dovolila 400.000 frankov, da se zida knezu palača. — Ko so v Trnovem zvedeli, da se knez Dondukov-Korjakov odpravlja k caru v Livadijo, napravili so mu velikansko ovacijo, izročivši mu ob enem adresi, v kateri se bolgarski narod v najiskrenejših izrazih zahvaljuje svojemu velikemu osvoboditelju.

Rusi ostanejo v vzhodnej Rumeliji še do 3. avgusta; dasi bi jo bili morali po berlinskem dogovoru uže 3. maja izprazniti. Koliko javkanja v protislovanskem časopisju zaradi tega odloga, ki si ga je pridobila ruska diplomacija!

Kar potolažiti se ne more! Mi pa pravimo: Čas dobljen, mnogo dobljeno!

IZ PETERBURGA se poroča stari Preši, da ni tam vse tako črno in razburjeno, kakor slikajo in popisujejo Rusom sovražni listi. Vnanji videz mesta je kljubu obsednega stanja, nespremenjen. Vse gre mirno po starem tiru. Vse drugače pa se brzojavlja „Osten“-u iz Berlina: „Dvor-na stranka,“ pravi telegram, „je vsa polna reakcijskega veselja, cesarjevič naslednik in dva druga velika kneza sta sumljiva. Vsi viši krogi delajo dvorni stranki opozicijo. Za edino sredstvo ubraniti revolucijo se smatra to, da car Aleksander odstopi in se sin njegov naslednik vsede na prestol Rusije! — Grofu Šuvalovu zarote sumljivema je vzeto poveljstvo peterburške garde!

FRANCOSKE republike predsednik Gambetta mudi se zdaj v Italiji.

Domače stvari.

Vinska razstava v Dornbergu. Zopet je marljivo vinorejsko društvo dornberško pokazalo se svojo vinsko razstavo, da vedno bolje napreduje. Lansk leto so imela vina še nekatere pomanjkljivosti n. pr. kalnost, ktere letos ni bilo videti. Bile so mnogotere poskušnje uže več let (5—6) starih vin, ktera so bila soglasno od presojevalne komisije pohvaljena in izvrstna imenovana ter od strokovnjakov enologov priznana, da so popolnoma sposobna za butelje, ker veliko vin se prodaja drugod v buteljah po visokih cenah, ktera se ne morejo meriti v dobroti in posebno v moči z našimi starimi in umno izzorjenimi vini.

Prav je imel g. prof. Povše, ko je v svojem podučljivem govoru po doveršeni razstavi—poudarjal, da trdno upa, da, kakor so Dornberžani prvi ustanovili vinorejsko društvo ter prvi v deželi napredovali, v umni vinoreji, tako bodo tudi prvi se svojo neutrudljivostjo priborili častno ime ali kredit svojemu vinu in dosegli, da se bode po domačih krčmah v mestih prodajala v buteljah domača vinska kapljica, a ne ptuja, ktera se ne more meriti z domačo umno pripravljeno. Veselo je bilo videti, kako so se obiskovalci zanimali za izrečeno presodbo vsaktere poskušnje; kajti tako izvršujoča se razstava je ob enem tudi jako podučljiva. Presojevalci so pri vsaki poskušnji javno povedali, zakaj jo odlikujejo ali zaradi kterih pogrškov grajajo.

Presojevalci so bili: g. Rihard Dolenc vodja vinorejske slapske šole, g. Fr. Leban velepos. iz Črniča, gg.: Krševani, Jos. Sinigoj, Fr. Mrevle vsi iz Dornberga, gosp. župnik Kolavčič, in kot zastopnik c. kr. kmetijska društva g. Fr. Povše. Zapisnik vodil je za to društvo velezasluženi predsednik Ignacij Krizman. Po končani razstavi zbralo se je prav obilno poslušalcev v prostorni čitalnični dvorani, kder so pevci zapeli cesarsko himno. Potem je sledil podučljivi govor o vinoreji, sploh o opazkah, ktere si je zabilježil g. govornik, da je razstavljavce primerno podučil, kaj imajo še storiti, da bodo njih vina drugo leto popolnoma brez pogrška.

Konečno so vrli, dobro izurjeni pevci dornberški še več pesmi zapeli, ter tako popred resno delovanje končali z veselo zabavo.

Mestne volitve v Gorici. — Dne 14. 16. in 20. tek. meseca se bodo vršile dopolnitne volitve za mestni zbor gorški. Mej strankami uže vre dalje časa, a nič se ne more še vedeti, kaj se skuha. Še tega prav jasno ne vidimo, kako se razvrste letos stranke pri volitvi: ali v „Avstrije“ in „irredentarije“, ali v „liberalce“ in „klerikalce“, ali v „svobodnjake“ in „vladne“ ali pa v „zapravljivce“ in „stiskovce“. Po proizvodih dosedanje agitacije, kateri so prišli v vezani in nevezani besedi, v sladki (!) furlanščini in gladki italijanščini na svitlo, bi skoro sklepali, da se postavijo dosedanjim slabim, mnogotrosečim gospodarjem vestni in varčni ekonomski nasproti. Če se to vresniči, potem je tem zanesljiveje pričakovati, da se bojna sreča nagne na stran zadnjih, kateri, če so zares dobri gospodarji, razumejo tudi, da je naša lepa Gorica v sedanjih državni zvezi v najugodnejšem položaji in da nema v gmotnem oziru prav ničesar pričakovati od unstran meje. Mi Slovenci bomo opazovali.

„L' Isonzo“ pravi, da mu je došla „la notizia altrettanto spiacevole quanto inaspettata“, da ni presv. cesar potrdil volitve tržaškega župana. Verjame mo prav radi, da mu je ta vest še veliko bolj neveselna nego nepričakovana in ga, kolikor moremo, srčno pomilujemo.

Cesarsko potrdbo je zadobila postava zastran razdelitve občinskih zemljišč tomačevskih na Krasu.

Iz Trsta se nam piše 8. maja. Včeraj zvečer je vladni komisar v seji mestnega zbora naznanil, da

Angeli ni potrjen za župana. — Volili so se po tem odseki, ki so še precej dobro sestavljeni. V soboto bode sopet volitev novega župana; vse kaže, da postane zdaj vendar Dimmer „podestà“ tržaški, za družega se ne morejo zediniti. — Angeli prišel je nocoj iz Dunaja ves potr. Danes zjutraj bili so nabiti po oglih mesta plakati skrivnega komiteta, v katerih žugajo „Irredentarije“ nekaterimi z bodali, drugim pa, da jih bodo pretepli. — Hočejo posnemati ruske nihiliste, a zato jim manjka poguma in stranke. — Plakate širiti zna vsak paglavec, a drugače je izvrševati take sodb. — Prišel mi je v roke denes tudi prvi list „Italia irredenta“, tiskan je, tako pravijo v listu, po skrivnem komiteju „delle Alpi Giulie“ tukaj v Trstu, a znano je, da je bil list sem hontribandiran iz Ravene na Rimskem.

Samomor. Profesor višje realke ljubljanske, gosp. Jurij Kozina je pretekli ponedeljek zvečer znak zagnal se s tretjega nadstropja Treo-ve hiše na celovški cesti na dvorišče, kjer se je tako pobil, da je dve uri pozneje v bolnišnici umrl. Pred smrtjo je prišel še toliko k zavesti, da je mogel biti previden s sv. zakramenti za umirajoč. Vzrok samomora je bil ta, da so se mu možgani zmešali, ker je bil že dalje časa ves zamišljen in ne pri pravi pameti. Bil je še le 41 let star in 13 let profesor, zapustil je ženo s 4 otroci, med kterimi ima najstarejši 6 let. Kot profesor je bil priljubljen, sploh pak spoštovan narodnjak. Zaduja leta se je pečal s sestavljenjem zgodovine kranjske dežele in je gotovo mnogo veliko vrednega blaga o tem zapustil. Bodi mu zemljica lahka!

Vraž. — Slednja dogodka priča, kako zelo so še vedno razširjene vraže med ljudstvom. — Nek precej premožen kmet iz Cerknega, ki je bil poslal lani svojega duševno in telesno zelo slabotnega otroka v šolo v tukajšno vadnico, moral ga je med letom bolnega zopet domov odpeljati. Začeli so otroka doma lečiti, kakor je mnogokrat na kmetih navada. — Ker pa ni vse nič pomagalo, pade nemu v glavo, da se je otrok v Gorici gotovo moral enkrat prestrašiti. Spraševati začnejo malega reveža, ali se je kedaj zbal katerega onih ljudi, kjer je stanoval. — „Samo enkrat,“ pravi ta, „ko je bil kaznovan moj tovariš, bal sem se gospodinje.“

Po nasvetu pošljejo starši nekega človeka nalašč v mesto, ki dobi po dolgem iskanju dotično stanovanje in prav lepo prosi nekoliko kervi enega iz družine. Čutil se je zelo razžaljenega in nikakor ni mogel razumeti, zakaj se mu vsi tako hudobno na vse gerlo smejejo, ker je vendar njegova naloga tako resna in potrebna, da se mora doveršiti. — Ker mu ni bilo mogoče dopovedati, kako neumno je njegovo zahtevanje in se ni hotel nikakor spraviti iz hiše, se ga slednjič vendar usmili stara ženica ter mu da nekoliko las in mu reče, da je to ravno tako dober lek; treba je le nekaj pasje dlake poiskati, katero si pa lahko sam dobi. — Mož se ne more dosti zahvaliti in preden vesel odide, se še enkrat jezno ozre na hudobne učence, ki so se mu na ves glas smejali. — Dasiravno se bode moral vsak tej nespametnosti smeja-ti, je vendar zelo žalostno, da se proti koncu devet-najstega stoletja še vedno nahajajo med ljudstvom take vraže, ki so večkrat krive tudi zelo žalostnih nasledkov. — Cestiti duhovščini, učiteljem in sploh onim ljudem, ki imajo priložnost in moč zatirati enake prazne vere, bodi živo priporočeno, da uničujejo take neumnosti, ki so po mnogih krajih zelo razširjene. —

Dunajska borza.

	9 maja
Enotni drž. dolg v bankovcih	66 gl. 75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 „ 30 „
Zlata renta	79 „ 10 „
1860 drž. posojilo	125 „ 25 „
Akcie narodne banke	822 „ — „
Kreditne akcije	260 „ 75 „
London	117 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 38 „
C. kr. cekini	5 „ 54 „
Državne marke	

ZALOGA

GRASKEGA EKSPORTNEGA-PIVA IZ LEDENICE

bratov Reininghaus,

DOLENJSKO NAMIZNO VINO IN SLIVOVKA

se dobiva vedno ter po najnižji ceni

pri

Kavčič & Ferfila

na Korenju pri vodnjaku.

Nov zvonik

se bo delal na Banjšicah sv. Duha.

Delo je cenjeno na 1250 gold. in pride po tej klicni ceni na javno dražbo (kant) katera bo v nedeljo dne 18. maja t. l. od poldne do 3 ure. Načrt in proračun stroškov, kakor tudi nadrobni pogoji so v pregled razgrnjeni v občinski pisarnici.

Opazuje se samo, da občina pripravi na stavbeno mesto ves material in pre-skrbi vse potrebne robote.

WASSERDICHTER
ZELTSTOPPE-REGENMANTEL
DECKTÜCHER
Wienerberg-Landgut-Fabrikniederlage
M. J. SINGER & SÖHNE WIEN.
„Solide Firmen als Vertreter erwünscht.“

občno mazilo za usnje KAROL RUSS-OVO.

Od vis. c. k. ministerstva za deželno brambo pre-skušani in pri c. k. vojski vpeljeni ter priznani kot najboljši pripomoček za ohranitev usnja.

Šolni, črevlji, usnja na kočijah, jermenje, naj je še tako trdo, suho, popocano, postane, za to se ga-rantuje, če se le enkrat namaže, volno, elastično, popolnoma nepremočljivo, temno-črno in svitlo in vedno traj-no. To mazilo je brez duha, neskončno izdatno, ne zm-rne nikdar, se nikdar ne zažalti; odstrani potrebo na-vadnega črnila za škornje in ne pomaže ni rok ni obleke. 1 škati na poskušnjo po 50 kr., — 1 škati 1/4 klg. po 1 gl. — 1 škati 1 klg. po 3 gl.

To mazilo za usnje se naročuje istinito samo pri posestniku privilegija Karolu Russ-u na Dunaji 1 Wallfischgasse 3. Zaloga pri gg. Giuseppe fu Fran-cesco Dreossi Cervignano.

Pomladanski cenik

največe, najboljše preskrbljene zaloge narejenih oblek

Ignacija Steiner-ja

v Gorici, v Raštelu št. 292, samo na-sproti Glesič-eve sladornice.

Določene cene:

Popolne vol. obleke za dečke gl. 2.05 do 7.40; popolne vol. obleke za gospode gl. 10.20 do 27.60; Vol. saco po najnov. modi gl. 5.55 do 9.45; hlače 3.10 do 9.35; hlače in oprsnik gl. 5.10 do 12.75; površna suknja gl. 8.60 do 22.80; črne salonske suknje iz paruviena gl. 14.55 do 23.75; bonjour gl. 8.50 do 16.90; oprsnik iz piketa gl. 2.55 do 4.70.

Posebnosti: dežni plašči iz kav-čuka; spalne suknje za gospode, lovske suknje, paletoti za gospé itd. Vsako oblačilo se dovrši po najno-vejši modi in jako solidno.

Tudi naročila po poslani meri se točno oskrbujejo.